

Az MNB számlavezetésre és pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására vonatkozó politikája

1 AZ MNB SZÁMLAVEZETÉSI ÉS PÉNZFORGALMI SZOLGÁLTATÁSAINAK JOGI HÁTTERE

Az MNB számlavezetési és pénzforgalmi szolgáltatásait a mindenkor hatályos jogszabályok: a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény (a továbbiakban MNB tv.), valamint a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pftv.) és a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet keretei között, mint pénzforgalmi szolgáltató nyújtja.

Az MNB számlavezetési köre két részre osztható aszerint, hogy a jegybank az adott számlát és kapcsolódó szolgáltatást jogszabályi kötelezettség alapján, vagy az MNB tv. 60/A. §-ába foglalt jogosultsága alapján nyújtja:

- A) Jogszabályi kötelezéssel érintett körben jelenleg a Magyar Államkincstár tulajdonában lévő Kincstári Egységes Számla, valamint az Államadósság Kezelő Központ forint bankszámlája található.
- B) Minden egyéb MNB-nél bankszámlával rendelkező számlatulajdonos számára az MNBtv. 60/A. §-a alapján az MNB és a számlatulajdonos közös akaratából létrejött a Pftv. hatálya alá tartozó bankszámla-szerződés alapján történik és történhet számlavezetés.

Az alábbiakban annak bemutatása következik, hogy az MNB milyen elvek alapján köt bankszámlaszerződést egy ezen utóbbi körbe tartozó számlatulajdonossal.

2 AZ MNB SZÁMLAVEZETÉSI SZOLGÁLTATÁSA

Az MNB számlavezetési szolgáltatásának kereteit a jogszabályok, elsősorban az MNBtv., adta keretek között a számlavezetési stratégiája határozza meg.

Ennek értelmében az MNB ugyanezen törvényben megjelölt releváns alapfeladataiból (monetáris politika végrehajtása, a pénzügyi stabilitás feletti őrködés, és a fizetési és elszámolásforgalmi rendszerek zökkenőmentes működésének biztosítása), vezeti le számlavezetési tevékenységét a társadalmi hatékonyság és az adófizetői erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás jegyében.

Ennek alapján a jegybank két részre osztja a számlavezetési kört:

1. A fenti alapfeladatokhoz kötődően egyéb kiemelt nemzetgazdasági érdek, illetve nemzetközi elvárások, vagy szokásjog miatt az MNB-vel külön megállapodás alapján számlavezetésre szerződött intézményekre, amelyek esetében a jegybank külön állapodik meg a számlavezetési szolgáltatásról az adott intézménnyel. Ebbe a körbe tartoznak jelenleg a nemzetközi pénzügyi közintézmények (pl. IMF, EU Bizottság, BIS), a külföldi jegybankok illetve a hatékony és biztonságos állami devizagazdálkodáshoz kötődően a Magyar Államkincstár és az Államadósság Kezelő Központ devizaszámlái is. Ezen intézmények esetében a kölcsönösség illetve kiemelt nemzetgazdasági érdek alapján az MNB levelezőbanki szolgáltatásokat nyújt forintban illetve devizában, a sztenderd piacon elérhető szolgáltatásoknak megfelelően, minden esetben külön mérlegelve azt, hogy a

számlavezetett milyen szolgáltatásokat kíván igénybe venni, és azok jegybanki nyújtása mivel indokolható.

2. A második körbe tartozik az összes egyedi megállapodást, vagy speciális testreszabott szolgáltatást nem igénylő, de a fenti alapfeladatokból levezethető sztenderd pénzforgalmi szolgáltatás nyújtása. Ebben a körben az MNB a Pftv. szerinti EGT-n belüli pénzforgalmi szolgáltatók, Bszt. szerinti befektetési vállalkozások, valamint piaci infrastruktúrák (központi értéktár, központi szerződő fél, elszámolóház) számára vezet forint számlát, de kizárólag a kiegyenlítő banki szerepben. A pénzforgalmi szolgáltatók számára nyújtott pénzforgalmi szolgáltatásokat a készpénzes műveletek, valamint a jegybanki műveletek kiegyenlítésén túl, a jegybanki kiegyenlítő szerepre (kizárólag közvetlen fizetési rendszer tagságból eredő kiegyenlítési szolgáltatások biztosítására) korlátozza. Ez azt jelenti, hogy a fenti körben az MNB csak és kizárólag a VIBER-rendszerben, mint a jegybank alapvető kiegyenlítő platformján) való közvetlen tagsághoz kötődően vezet számlát. A számlavezetettek e körben számláikat kizárólag ilyen célra, VIBER-en belül közvetlenül teljesülő fizetési műveletek végrehajtására, kiegyenlítésére használhatják. A VIBER-en belül teljesülő fizetési műveletek közé értendő a VIBER-rendszerben teljesített, egyéb elszámolásforgalmi rendszerek által elszámolt fizetési műveletekből előálló pozíciók kiegyenlítése is.

A fentieknek megfelelően az MNB nem nyújt levelezőbanki szolgáltatásokat egyik forint fizetési rendszerbe irányulóan sem, tehát az MNB-n keresztül közvetett fizetési rendszer tagságot sem lehet igénybe venni a forint fizetési rendszerekben. A VIBER rendszerben közvetlen tagsággal és így MNB-nél vezetett forint számlával rendelkező pénzforgalmi szolgáltató az e célra nyitott jegybanki számlája vonatkozásában az MNB-nek mint levelezőbanknak fizetési megbízást nem adhat, egyenlege felett kizárólag a VIBER-be közvetlenül benyújtott fizetési megbízások útján rendelkezhet.

Az MNB a sztenderd szolgáltatások körében (tehát külön megállapodás nélkül) nem nyújt beszedési szolgáltatásokat.

Ebbe a körbe tartozóan, a sztenderd jegybanki pénzforgalmi szolgáltatások körében az MNB deviza pénzforgalmi szolgáltatásokat (deviza számlavezetés és kapcsolódó devizaforgalmi szolgáltatások) nem nyújt, a Hunstep2 euro fizetési rendszerre vonatkozó szolgáltatás kivételével (lásd lejjebb).

3 JEGYBANKI SZÁMLAVEZETÉS ÉS KIEGYENLÍTŐ BANKI SZOLGÁLTATÁSOK PIACI INFRASTRUKTÚRÁK RÉSZÉRE

Az MNB pénzügyi stabilitási és pénzforgalom lebonyolításának zökkenőmentességére vonatkozó alapfeladataiból kifolyólag a rendszerszinten jelentősnek ítélt forint fizetési illetve értékpapír-elszámolási rendszerek számára kiegyenlítő banki szolgáltatásokat nyújt. Az MNB e szolgáltatását a VIBER-szolgáltatáson keresztül teszi elérhetővé, tehát a kapcsolódó rendszerek számára a VIBER-ben való kiegyenlítést teszi lehetővé. Ez azt jelenti, hogy az így jegybankpénzben kiegyenlíteni kívánó rendszernek a kiegyenlítésben közvetlenül részt vevő minden tagjának közvetlen VIBER-tagsággal kell rendelkeznie. Az MNB a fizetési rendszert működtető elszámolóházzal, vagy egyéb központi infrastruktúrával az ilyen kiegyenlítésre vonatkozóan külön kiegyenlítő ügynöki megállapodást köt.

Amennyiben az érintett fizetési vagy értékpapír-elszámolási rendszer működése olyan, hogy a kiegyenlítés megkívánja a központi infrastruktúra (elszámolóház, központi szerződő fél) számlanyitását is, úgy lehetőség van e központi infrastruktúra számára számlanyitásra és VIBER taggá válására, amennyiben e központi infrastruktúra valamely EGT tagországban pénzügyi felügyelet, illetve jegybanki felvigyázás alá tartozik.

Az MNB fenntartja magának a jogot, hogy a szolgáltatásra jelentkező piaci infrastruktúrák esetében a rendszerszintű jelentőség megítélése, a jegybanki kiegyenlítés indokoltsága, valamint az MNB-re háruló

esetleges kockázatok alapján egyedi mérlegelés alapján döntsön a kiegyenlítési szerep felvállalásáról. Az MNB a döntés során elsősorban azt mérlegeli, hogy pénzügyi stabilitási, valamint hatékonysági szempontok alapján indokolt-e az adott infrastruktúra, illetve az általa kiszolgált fizetési vagy elszámolási rendszer jegybankpénzben történő kiegyenlítése.

4 AZ MNB VIBER-SZOLGÁLTATÁSÁRA VONATKOZÓ TAGSÁGI POLITIKÁJA

A fentiekkel konzisztens módon a következő intézmények lehetnek közvetlen VIBER-tagok:

- PSD (Pftv.) szerinti EGT-n belüli pénzforgalmi szolgáltatók
- MifID (Bsz.) szerinti EGT-n belüli befektetési vállalkozások
- EGT-n belüli pénzügyi szakmai felügyelet, illetve felvigyázás alatt álló pénzügyi piaci infrastruktúrák (elszámolóházak, központi értéktárak, központi szerződő felek, illetve ezekkel megegyező tevékenységet folytató felügyelet illetve felvigyázás alatt álló intézmények)

A VIBER tagság egyéb feltételei:

- a jegybanknál VIBER-ben történő teljesítésre alkalmas bankszámlával kell rendelkezni;
- minden közvetlen VIBER tagnak SWIFT¹ tagnak kell lenni, saját BIC² kóddal kell rendelkezni és a VIBER céljára a SWIFT által kialakított HUF Zárt Felhasználói Körhöz³ is csatlakozni szükséges;
- sikeres tesztelési folyamatban kell részt venni, amelyben a tag azt tanúsítja, hogy technikailag képes a VIBER üzenetek küldésére és fogadására, valamint eleget tud tenni az előírt egyéb kritériumoknak;
- A teljesítés véglegességéről szóló 2003. évi XXIII. törvény érvényesülése érdekében minden közvetlen VIBER tagnak aláírásával el kell fogadnia a teljesítés véglegességéről szóló Megállapodást, valamint
- a külföldi VIBER tagok magyarországi fióktelepei és az EGT-ben székhellyel rendelkező külföldi VIBER tagok távoli hozzáférése esetében be kell mutatni a fióktelep alapítójának, távoli hozzáférés esetében a külföldi VIBER tag jogi vezetőjének írásbeli jognyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló 2003. évi XXIII. törvény 10.§ ea) - ec) pontjában előírtak maradéktalanul teljesülnek,
- a fent nevezett törvény 10. § ed) pontjában foglalt feltétel teljesülése igazolásának módjáról és terjedelméről az MNB esetenként, a törvényi célnak megfelelően dönt.

Az MNB az egyenlő elbánás elvét figyelembe véve, a VIBER szolgáltatásokat a belföldi székhelyű rendszertagok díjszabásával megegyezően nyújtja a külföldi rendszertagok és a magyarországi fióktelepek részére.

---

¹ A VIBER üzenetközvetítő hálózata a SWIFT.

² Bank Identifier Code

³ Closed User Group

5 HUNSTEP2 SZOLGÁLTATÁS

Az MNB a GIRO Zrt.-vel közösen biztosítja magyarországi pénzforgalmi szolgáltatók számára a páneurópai STEP2 euro fizetési rendszer közvetett automatizált elérését. A szolgáltatáshoz MNB-nél nyitott, kizárólag erre a célra szolgáló euro számla használható. Az MNB hitelt, valamint devizakonverziós lehetőséget ehhez a szolgáltatáshoz kötődően sem nyújt. A szolgáltatást EGT-n belüli pénzforgalmi szolgáltatók vehetik igénybe, amennyiben teljesítik a vonatkozó technikai feltételeket.

6 NAPKÖZBENI HITEL

A VIBER tagsághoz kapcsolódóan az MNB fedezett forint napközi hitelt nyújt a belföldi tartalékköteles hitelintézetek, így a magyarországi székhelyű hitelintézetek és a külföldi hitelintézetek tartalékköteles magyarországi fióktelepei részére. További feltétel, hogy az adott hitelintézet vagy fióktelepe az MNB monetáris politikai célú egynapos fedezett hitel rendelkezésre állásának partnerkörébe tartozzon.

Az EGT tagországokban bejegyzett, a VIBER-hez távoli hozzáféréssel csatlakozó hitelintézetek részére az MNB napközi hitelt nem nyújt.

A hitelintézetnek nem minősülő számlavezetettek számára az MNB napközi hitelt nem nyújt.

Az arra jogosultak körében a hitelnyújtás feltétele, hogy a VIBER tag a KELER Zrt.-nél értékpapír-számlával rendelkezzen és ezen a számlán az MNB kedvezményezettségével a jegybank által elfogadott fajtájú értékpapír fedezetet zároltasson.

7 KAMATKONDÍCIÓK

A számlavezetettek számára (külön megállapodás hiányában), a bankszámlán tartott egyenleg után, - a tartalékköteles hitelintézetek kötelező tartalékára fizetendő kamatot kivéve - az MNB kamatot nem fizet.

8 DEVIZAKONVERZIÓ

Az MNB külön megállapodás hiányában ügyfelei számára fizetési műveletből eredő, devizák közötti, illetve forint-deviza közötti konverziót nem teljesít. Így az MNB nem teljesíti az általa vezetett fizetési számlák terhére azok deviza nemétől eltérő deviza nemű fizetési megbízásokat. Amennyiben a beérkező fizetési műveletek összegének deviza neme eltér a címzett számla deviza nemétől az MNB a fizetési művelet teljesítését visszautasítja.

Az MNB fenntartja a jogot, hogy a jelen tájékoztatóban foglaltaktól külön megállapodás alapján eltérjen.

MAGYAR NEMZETI BANK